

שאלון בחינה

בנושא:

מצוות התלויות בארץ

מועד:

חשוון תשפ"ה

סמל שאלון:

117.11.24

שים לב: יש לנווג על פי ההוראות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד חשוון התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכה ממצוות התלויות בארץ

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להסביר על כל חלקו השאלה ייחדיו.
5. לשוממת לבכם: דף הטיווח לא ייבדק!
6. חלק א' – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.
חויה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שմבקש לבדוק.
7. חלק ב' – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציוויל דעתות הראשונים ופסקת ההלכה.
חויה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 3 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שטבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדיון, דעתות הראשונים, ופסקת ההלכה.

- א. האם דין ערלה נהוג בפיורת שלא התבשלו כל צורכם, בגרעינים וקליפות? מנין לומדים זאת? והאם מותר לבנות ארון בגדים או ספריה בבית הכנסת מעצי ערלה? ומדוע?
 - ב. הנוטע עצי דקל ועצי אתרוג רק עבור מצות ארבעה מינימום בחג הסוכות, האם נהוג בתמרים והאתרוגים דיני ערלה?
 - ג. האם נהוג דיני ערלה במקרים הבאים: הנוטע לרבים בראשות הרבנים, הנוטע בתוך בית, הנוטע בעצם שאיןנו נקוב?
-
- א. ישראל ונכרי שיש להם עצ פרי בשותפות, האם נהוג בו דיני ערלה?
 - ב. האם מותר לנכרי בשנות הערלה לעבוד בכרמי וטול פירותיה ותן לי כרמק שעברו עליה שנות ערלה ואעבדנה ואטול פירותיה?
 - ג. האם מותר למוכר לנכרי את הפירות של שלוש שנים ערלה? ומדוע?

3. א. האם יש חיוב הפרשת חלה לכתהילה או בדיעבד במקרים הבאים: עיטה שנילושה במים רותחים. עיטה שנילושה במיצ' תפוזים טבעי. עיטה שנילושה בחלב. עיטה שנילושה במיל ביצים. באך בדבריך ומה עשו עם החלה?
ב. באך מהו טרייטה? והאם היא חייבת בהפרשת חלה?
ג. האם יש חיוב להפריש חלה מעיטה של אטריות?
4. א. כיצד ינהג כאשר בטעות נתן שאור מעיטה שלא הורמה חלה לתוכ' עיטה שהורמה חלה. באך בדבריך מה הדין אם השאור היה של ישראל או היה של נכרי?
ב. עיטה העשויה שליש מקמח חיטה, ושני שליש מקמח אורז או קמח תירס, האם חייבת בחלה. ומדוע?
ג. אישה שלשה בצת להכין ממנה בורקס ממולא בשאר טחון, ושכח להפריש ממנה חלה ונזכרה רק לאחר האפייה, האם עדיף שתפריש חלה כתם מהבורקס עצמו או שעדיין להפריש מעיטה אחרת עליה? ומדוע?
5. א. יש לאדם ב' עיסות, באך את כל האפשרויות מתי הם מצטרפות לחיוב הפרשה ומתי לא? ובאר עוד, מתי צריך נגיעה ונשיכה. ומתי אומרים הסל מצרפים?
ב. באך, מהי עיטה העשויה לחלה בצת? והאם היא חייבת בהפרשה?
ג. נחתום ישראל העשויה עיטה גדולה, ובאותה נשים וקונוט כל אחת בצת בשיעור הפרשה ומפרישות ממנה חלה, באך האם יש להם מה שיסמכו? הוכח!
6. א. הקונה ענבים מכרים של נכרי בארץ ישראל, האם חייב בהפרשת תרומות ומעשרות? פרט לשקינה ממנה בעודם מחוברים לקרקע, או שקינה אותם אחר הבציר.
ב. נכרי שקינה מישראל עצי פרי ובהם פירות, ולאחר זמן קטע את הפירות ומכרם לישראל, האם הקונה חייב בהפרשת תרו"ם?
ג. כיצד ינהג ישראל השותף עם הנכרי בשדה חטיטם לענין הפרשת תרומות ומעשרות?
7. א. באך סדר הפרשת תרומות ומעשרות, וכייזד הדין אם שינה את הסדר? והאם ניתן להפריש תרומה ותרומה מעשר יחד? ואם כן באך כיצד עושים זאת?
ב. האם אפשר לתרום מדבר שנגמרה מלאכתו על דבר שלא נגמרה מלאכתו? ומנניין למדים זאת?
ג. האם ישנה אפשרות לתרום מהמחובר על התלווש או מהתלוש על המוחבר?
8. א. מה הם ששת הדברים הקובעים למעשר?
ב. איזה מעשר יפריש מי שקטוף היום (חישון תשפ"ה) ירכות, תבואה, קטניות, אטרוג, פירות העץ?
ג. האם מותר בזמן זהה לפדות, לחל, או למוכר פירות מעשר שני בירושלים?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציוו דעתו הראשונית ופסקת ההלכה.

9. א. מאפייה שאופים בה בכל יום 100 ק"ג קmach, וכש מגיע המשגיח בבודק להפריש חלה מספיקים ללוש רק עיטה אחת של 10 ק"ג קmach, האם יוכל המשגיח להפריש כתם גם עברו ה-90 ק"ג קmach הנדרשים?
ב. משגיח כשרות שלא הגיע לעבודתו לקיים מצות הפרשת חלה, ועל כן הפועל הגוי הפריש במקום, באך מה דין העיטה? ומה הדין של החלה עצמה? ומדוע?
ג. האם יש חיוב בהפרשת חלה במקרים הבאים: ישראל שלש עיטה נכרי. נכרי שלש עיטה ישראל. ישראל ונכרי השותפים בעיטה. נשים שקונוט בצת מנהחותם נכרי.

10. א. כשהגע המשגיח כשרות לירקן להפריש תרומות ומעשרות על הפירות טבל, ונודע לו שהתערבו פירות שחייבים בתרו"ם עם פירות שאינם חייבים בתרו"ם, כיצד עליו לנحو?

ב. האם ניתן לאכול פירות ערלה שהתערבו עם פירות היתר או עם מיני תבשילים ואינם נিיכרים לעין?

ג. ראותן קנה פרדס גדול של מאות עצי פרי מנכרי, לאחר בירור קצר נודע שיש חשש גדוֹל שיש בפרדס זה עשרות נטיעות של ערלה, ואין ידוע כמה שנים עברו על כל עץ ועץ, האם מותר לו לאכול ולהנות מפירות אלו או לא?

11. א. האם מותר להפריש תרומות ומעשרות מזיתים העומדים לאכילה על זיתים העומדים לעשות מהם שמן או להיפך? ומה הדין להפריש מיין חי על יין מבושל או להיפך? והאם יש חיוב להפריש תרו"ם דוקא מהמקף? ומדוע?

ב. הנוטן מים על שמרי יין ואח"כ סוחטים, האם צריך להפריש מהם תרו"ם ואם כן בא ר' כיצד יפריש? ומדוע?

ג. פירות או תבואה או קטניות כשם עדין קטנים, האם מותר לאכול מהם אכילת עראי או קבע ללא הפרשת תרומות ומעשרות?

12. א. ראותן מינה את שמעון להפריש לו תרומות ומעשרות, האם אחר יום או יומיים מותר לראותן לאכול מהפירות ללא ידיעה ברורה אם שמעון קיים את שליחותו? ומדוע?

ב. האם מותר להפריש תרו"ם לכתילה ולא נתילת רשות מבעל הבית? ומה הדין בדיudit? בא ר' עוד, האם צריכים נתילת רשות: בנו של בעל הבית, פועלם של בעל הבית, ב' שותפים.

ג. מי שמנוחו להפריש תרו"ם ואח"כ הוצרכו לлечת לחם ולהישאל על ההפרשה, על מי מוטל החיוב להישאל על ההפרשה, על השליך או על בעל הבית? ומדוע?